

We beginnen onze wandeltocht op de **Place Gustave Courbet (1)**, voorheen de Place des Îles Basses, Plein van de lage eilanden, vanwege het feit dat de Loue in die tijd tussen de eilanden door liep. De lindebomen op het plein zijn waarschijnlijk geplant in de tijd van Lodewijk XVI. De Place Courbet dankt zijn naam aan de beroemde negentiende-eeuwse schilder die in het pand op nr. 24 zijn atelier had waar hij zijn beroemde schilderij *L'Enterrement à Ornans* (Musée d'Orsay, Parijs) schilderde. In de fontein op het plein prijkt het beeldhouwwerk *Le pêcheur de chavots* dat door Courbet werd gemaakt en in 1862 aan de stad werd overgedragen. Het stelt een donderpadvisser voor: een donderpad is een klein visje dat zich onder stenen verschanst en met een vorkvormig voorwerp wordt gevangen. De naaktfiguur riep naar het schijnt hevige protesten op.

De **impasse des Tanneries (2)** verwijst naar de voormalige leerlooierijen die in de 16e eeuw langs het stroompje van Mambouc stonden. Aan het eind van het straatje hebben we een prachtig uitzicht op de kerk en de Loue, en kunnen we de waterstanden zien die een inwoner op de gevel van zijn huis op nr. 14 heeft aangegeven.

In de buurt leidt de **rue du Château** ★ naar de overblijfselen van de oude vesting van Ornans en naar de **rue de Charmont**, die naar een fontein-wasplaats leidt in de **Pellerin combe**, door Courbet *'Fontaine aux Vipères'*, Fontein van de kwaadspreeksters, genoemd vanwege de roddelende wasvrouwen van het kasteel (*Parcours des roches - geel / blauw tekens - duur 45 min*).

We slaan nu het straatje in dat ons naar de avenue Wilson brengt en blijven even staan voor het **Hôpital Saint-Louis (3)**, een in 1722 gebouwd hospitaal dat dankzij talrijke giften en legaten is ingericht en gerenoveerd. Het in 1973 als historisch monument erkende gebouw wordt gekenmerkt door een centraal deel met twee zijvleugels en een poort met gietijzeren kroon.

In de buurt, **villa Bel Abri (4)** (1895), voorbeeld van een villa in belle-époquestijl (beginjaren 20e eeuw). Grenzend aan

de tuin van de villa, herinnert het oude stationuit ★ 1885 aan de aanwezigheid van een spoorlijn in de vallei.

In de buurt, het **laatste atelier van Courbet** ★ van 1860 tot 1873.

We lopen nu naar beneden, naar de Charles De Gaulle brug. In de **Miroir de la Loue (5)**, een watervlak gecreëerd door de stuwdam die stroomafwaarts van deze brug ligt, wordt een opmerkelijk landschap weerspiegeld. Deze locatie inspireerde Courbet in 1872 tot het maken van *Le Miroir d'Ornans*, De spiegel van Ornans.

We lopen nu de rue du Champliman in, een van de oudste wijken van Ornans daterend uit de 16e tot de 18e eeuw, waar schilderachtige huizen met dubbele bestemming (wijn- en landbouw) in het gelid staan.

Vervolgens nemen we de laan rond de **Saint-Laurent kerk (6)**. Deze in gotische stijl gebouwde parochiekerk werd in 1931 als historisch monument erkend. De kerk werd gebouwd van 1546 tot 1553 ter vervanging van de romaanse kerk die rond 1300 werd vernietigd (alleen het fundament van de klokkentoren bleef behouden). Nadat we de kerk via een mooi achttiende-eeuws portaal hebben verlaten, komen we in de rue Saint Laurent, een van de oudste straten van de stad. Op nr. 36 bevindt zich het **Maison Nationale de l'Eau et de la Pêche**, het Nationale Centrum voor Water en Visvangst.

In de nabijheid, het borstbeeld van Courbet. ★

Op nr. 30, **Hôtel Grospain (7)**, daterend uit de 16e eeuw met een wenteltrap, vensters met brugstaven, een overhangend torentje gedecoreerd met een groteske die door de inwoners van Ornans die er een gehurkte vrouw in zagen, de 'pisgriet' werd genoemd. Van 1590 tot 1825 was het eerste stadhuis hier gevestigd.

Op nr. 26 doet het uit de 17e eeuw daterende **Hôtel Sanderet de Valonne (8)**, momenteel dienst als bibliotheek. Opmerkelijk zijn de botvormige hekken van smeedijzer en in de hoek het mannetje met de punthoed dat een conquistador voorstelt.

Vanaf de **passerelle (9)** (1863), de loopbrug, bewonderen we de oude huizen aan de Loue en volgen we de met de stroom meezwemmende forellen. Ornans ziet er trouwens heel anders uit bij hoogwater. Op de peilschaal (rechteroever) zien we de waterstand in 1953 (zie foto's in de ontvangsthal van het gemeentehuis).

We komen nu weer terug in de rue Saint-Laurent, met op nr. 7 het **Hôtel Beauquier-Doney (10)** (15e eeuw) met de statige achzijdige toren en de uit de 18e eeuw daterende poort.

Aan het einde van de straat komen we bij de **Pont-Dessous, ook wel Grand Pont**, Grote brug, genoemd. In 1571 werden de twee houten bruggen van Ornans door de onstuimige Loue verwoest, en in het begin van de 17e eeuw in steen opgetrokken.

We lopen nu door naar de rue de la Froidière. **Hôtel Hébert (zogenaamd geboortehuis van Courbet) (11)** is in 1971 een departementaal museum geworden waarin meer dan 75 kunstwerken van de schilder worden tentoongesteld. Twee andere gebouwen behoren momenteel tot het museum: Maison Borel en Hôtel Champereux, herenhuizen daterend uit de 16e en 17e eeuw.

We lopen nu verder langs de overblijfselen van voormalige molens, en vervolgens tot de **pont de Nahin (12)**. De tijdens hoogwater verwoeste en in 1607 in steen opgetrokken

Pont de Nahin is in 1775 gerestaureerd. **La fontaine de Nahin**, de fontein van Nahin in de vorm van een anker (begin 17e eeuw), is een van de oudste fonteinen van Ornans.

Aan de andere kant van de brug bevindt zich het **voormalige klooster van de Visitatie (13)**, dat nu dienstdoet als administratief centrum, met een prachtige kloostergang. De kapel herbergt nu het **Musée du Costume et des Traditions Comtoises**, Museum met klederdracht en tradities van de Franche-Comté.

Tegenover de kapel staat het **standbeeld van Antoine Perrenot de Granvelle (14)**, vermaarde kardinaal afkomstig uit een familie van weldoeners. Vier in brons gegoten putti stellen de Schone Kunsten, de Letteren, de Wetenschap en de Nijverheid voor.

We lopen nu de rue Eugène Cusenier in waar verschillende **herenhuizen (15)** staan, zoals **Hôtel Cusenier**. In het in 1880 door de familie Cusenier gebouwde huis richtte Eugène de stokerij op die wereldwijde bekendheid genoot vanwege haar absint, en tot 1938 heeft voortbestaan.

Hôtel Richardin (1726), een voormalige school; en **Hôtel de Chassagne (17e eeuw)** gekenmerkt door de met smeedijzeren hekjes verfraaide balkonnetjes en de kleine raampjes. Aan de overkant: **Hôtel de Sagey** daterend uit de 18e eeuw.

Wij komen nu aan in de rue **Pierre Vernier**, uitvinder van een meetinstrument (de nonius), een nieuw kwadrant dat het meten van hoeken en onderverdelingen van een schaal ingrijpend veranderde.

Op de **place Robert Humblot (16)** waar wij ons nu bevinden, bevonden zich de tuinen van de familie Perrenot de Granvelle. De Place Humblot, genoemd naar een gedeporteerde inwoner van Ornans, heette vroeger Place du Monument aux Morts, Plein van het monument voor de gevallen. Op het plein staat 'de asielsteen', een belangrijk monument uit onze plaatselijke geschiedenis dat een voorrecht uitbeeldt dat Ornans meer dan 150 jaar heeft genoten: het recht van asiel.

Het imponerende gebouw aan de andere kant van de straat op nr. 77 behoorde toe aan de familie **Granvelle (17)** die zich in 1391 in Ornans vestigde en een belangrijk deel uitmaakt van de geschiedenis van de stad. **Nicolas Perrenot** was de ambassadeur van Karel de Vijfde en een van zijn vijftien kinderen, **Antoine Perrenot**, heeft met name met het behartigen van de staatszaken van Koning Filips II van Spanje internationale bekendheid verworven.

Wij eindigen onze wandeling met **het Gemeentehuis (18)**, een uit 1740 daterend voormalig baljuwschap dat hallen, een gevangenis en een rechtszaal omvatte, en wordt gekenmerkt door de dubbele booggewelven. In 1825 werd hier het stadhuis gevestigd.

ORNANS, STEDELIJKE LOPEN VAN DE LOUE...

In de vallei vormt de Loue een onderdeel van ons erfgoed en van ons dagelijks leven. Dit wandelpad neemt u mee op ontdekking naar deze prachtige rivier en de verborgen geheimen van de mooie stad Ornans, de plaats waar Gustave Courbet in 1819 ter wereld kwam.

Duur van de tocht zonder bezoeken: 1½ à 2 uur

Office de Tourisme
du Pays d'Ornans Loue Lison
7 Rue Pierre Vernier, 25290 Ornans
Telefoon: 00 33 3 81 62 21 50
www.ornans-loue-lison.com

